ולמי אמר ליה נכסי לפיקו בני ומעבדי. אבל מטלטלי אם עד דא"ל "כל נכסי": מצר לו. אמר רבא שדה לחבירו בשטר המכירה מצר מערבי ארוך מזה אמה ומצר מזרחי כנגדו קצר ג' אמה אלא עד חצי השדה, ומצר של נפון ודרום מימין ומשמאל מן המזרח עד המערב כזה: אלא כנגד הקצר. כנגד מצר מזרחי יקנה דהייט חצי השדה ומצר מערבי שהוא ארוך מצרים הרחיב לו דמצר שלם הוא ארך לכתוב בשטר: ויקנה כנגד רחב תור. כלומר הא איכא למימר דדוקא כתב לו מצר מערב ארוך ומצר מזרח קצר (ב) (היינו) כדי לקנות מצר מערב מזה אמה באורך המצר ומצר מזרח חמשים אמה וה"ד כגון שיקנה כל השדה בחלכסון כנגד רחבי השורות של מזרח ומערב כזה: ומודה רב. מקמי דאיסתיק אבל בהר דאיסתיק אודי בתרוייהו: היכא דאיכא מצר לראובן ושמעון מזרח ומצר לוי ויהודה כנגדן במערב. ורוחב השדה ק' אמה והוי מצר לוי כנגד ראובן ג' אמה וכן מצר יהודה כנגד שמעון ג' אמה וכתב לו בשטר מצר ראובן ושמעון מן המזרח, ומצר יהודה מן המערב" דהייטו מצרי הקצר, ולוי לא הזכיר, הכא מודה רב דיקנה כנגד רחב תור דאי הוה בעי מוכר להקנות כנגד הקצר הכי ה"ל למיכתב "ושמעון כנגד (מצי) יהודה" כלומר מצר מזרחי שהוא ארוך לא יקנה אלא יהודה כנגד שמעון דהייטו חצי השדה ומדלא כתב הכי ש"מ כנגד רחב תור קאמר ליה אבל במילתיה דרב מייתי כגון* ראובן ושמעון מצר מזרחי ויהודה מצר מערב כנגד שניהן וכתב לו "יהודה מצר מערב ושמעון מצר מזרח" דהייטו אחד ארוך ואחד קצר הרחב לא קנה אלא כנגד הקצר דבע"כ מצר מערב הרחיב לו שלא יכול לפרש ושמעון כנגד חצי יהודה" כי הכא שאין כותבין חצי מצר והוא לכתוב מצר שלם גרלה דה"ג מדה"ל למיכתב ראובן כנגד לוי (ג) דמשמע שמצר לו מצר ראובן ושמעון ארוך ומצר לוי הוא הקצר אבל יהודה לא הזכיר וגרלין כן הדברים להעמיד הסתרון של מצר ביהודה האחרון ובפירוש ר' חננאל מרומא גרסינן מדה"ל למיכתב מצר לוי כנגד מצר ראובן וכיולא בו מצר יהודה כנגד מצר שמעון ומסיים יש לעמוד שכתוב בספרים שלהן "מדהה ליה למיכתב לוי כנגד ראובן ולא כתב" כו' ובן עקיבא: מצר ראובן מזרח ומערב כו'. המוכר שדה לחבירו ורוצה לכתוב שמריה ויש לשכנו ראובן ג' שדות אחת במזרח ואחת במערב (ושמעון שכנו שתי שדות אחת בנפון ואחת בדרום) לא יכתוב לו סתם שדה זו שלי מוכר לך הרי היא בתוך שדות ראובן ושמעון דאחי למיפלג ליה בחלכסון כזה ונמצא שבטל אצל מצר ראובן ושמעון אבל כשכתב מצר ראובן רוחין תרתין ומצר שמעון רוחין תרתין הרי הרבע רוחות ונ"ש אם יכתוב לו בפירוש מצר ראובן מזרח ומערב מצר שמעון נפון ודרום דשפיר דמי: שיים לו אם הקרנות. לשון סימן שהיו שדות הרבה בני אדם מקיפין אותו ולא כתב אלא הרבע שדות של ד' קרנות השדה אבל הרבה ורחבה לא מצר כלל: מי אמרינן אין דרך למכור קרנות השדה אלא כל השדה שבתוך הקרנות מכר לו דמש"ה סיים לו קרנותיו אבל דלמא לא מכר לו אלא אלא בחלכסון מקרן לקרן שתי וערב כזה: במין גאם. אות יונית ודומה לכ"ף כגון שמצר לו קרן דרומית מזרחית וקרן צפונית מערבית ונמצא שמצר חתלא כל רוחב כזה אם שמצר לומר גבי סיים לו את הקרנות אלא הקרנות הייטו משום דהתם לא סיים את הרוחות אבל הכא שמצר חתלא כל הרוחות כמי שמצר את כולן דמי וקנה הכל אבל דלמא לא קנה אלא בחלכסון כזה:

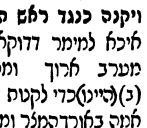

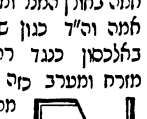

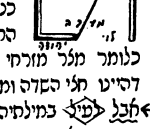

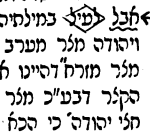

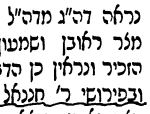
ראובן
שמעון